

ZÁRÓ SZAKMAI JELENTÉS
MECENATÚRA (MEC_21) pályázat

4. ALPROGRAM (MEC_K_21)

Tudományos kiadványok, szakkönyvek papíralapú és egyidejűleg nyílt hozzáférésű elektronikus formátumban történő megjelenésének támogatása

EPR pályázat azonosító: MEC_K_21_ 140734

Pályázó kutató: Bárány Attila Pál (355667)

Befogadó intézmény: Debreceni Egyetem

1. A megjelent kiadvány címe:

A History of International Relations

2. A kiadvány műfaja és nyelve:

egyetemi jegyzet, angol

3. A kiadvány megjelenésének időpontja (év, hónap):

2024 június

4. A papíralapú kiadvány megjelent példányszáma:

200 példány

5. A papíralapú kiadvány terjesztésének módja:

A Debreceni egyetem Történelmi Intézetének disztribúciós parterein keresztül online webshopban (ProsperoD, és Libri), valamint közvetlenül az Intézet honlapjáról megrendelhető.

6. A nyílt hozzáférésű (Open Access) elektronikus kiadvány formátuma:

PDF

7. A nyílt hozzáférésű (Open Access) elektronikus kiadvány elérhetősége:

<https://tortenelem.unideb.hu/node/238/>

8. A papíralapú kiadvány igényes, magas színvonalú és minőségű nyomdai megjelenése tekintetében tett vállalások mennyiben teljesültek (max. 1000 karakter):

A papír alapú kiadvány fizikai paraméterei a vállaltaknak megfelelően valósultak meg: kemény táblás kötésben, számos színes eredeti forrásképpel, egyedi tervezésű térképekkel B5-ös formátumban. A pályázat beadása óta beállt gyökeres gazdasági változások azonban felülírták a terveket, a 80g-os

ofszett papírra készült a kiadvány, de minőségibb digitális nyomással. A műnyomók ára szétfeszítette volna a költségvetésünket.

9. A nyílt hozzáférésű (Open Access) elektronikus kiadvány korszerű technológiát képviselő, felhasználóbarát, magas minőségű kiadása tekintetében tett vállalások mennyiben teljesültek (max. 1000 karakter):

Az elektronikus kiadvány tartalmában megegyezik a papír alapú változattal, viszont a belső navigálást hivatkozások segítik, valamint további információk egy kattintásra elérhetőek a beágyazott külső linkek segítségével. Így például a nem csak illusztrációként, hanem forrásként is felhasznált képek eredeti őrzési helyükre mutató linkek segítségével fedezhetőek fel, vagy az oktatásban használható, saját tervezésű térképek egy online tárhelyről letölthetőek, szabadon felhasználhatóak. Az Open Access közzététel egyúttal azt is szolgálja, hogy a célközönség: a nemzetközi tanulmányokat idegennyelven folytató hallgatók könnyen, bárhol, korlátlan számban elérjék a friss szakirodalomra épülő egyetemi jegyzetet. A kötet elérhető a Történelmi Intézet honlapjáról (<https://tortenelem.unideb.hu/node/238/>), a Debreceni Egyetem digitális könyvtárából (DEA) és az MTA repozitóriumából is (REAL).

10. A benyújtott projekttervben vállalt és a teljesített célok közötti eltérések bemutatása, indoklása (pl. a terjesztés módja, példányszám, elektronikus kiadvány formátuma stb.) (max. 1000 karakter):

A vállalásoktól három helyen tértünk el: a nyelvi lektorálási folyamat csúszása miatt nem sikerült tartani a 2023 őszi megjelenést. A felkért nyelvi lektorok részben, vagy egyáltalán nem teljesítették a vállalásaikat, ezért újak bevonására volt szükség. Ha kénytelenek vagyunk a kötetet megjelentetni nyelvi lektorálás nélkül, akkor egy hamar elévülő, a nemzetközi olvasóközönség számára használhatatlan kiadvány készült volna el. Ezért kértünk, és kaptunk halasztást a megvalósításra.

A másik eltérés a kötet fizikai paramétereiben van: az elszállt nyomdai és papírárak miatt a példányszám tartása mellett nem tudtuk tartani a vállalt minőségű papírra való gyártást, de ezt pótoltuk a színes képek digitális nyomtatásával.

Harmadrészt meglátásunk szerint az EPUB formátum nem tett volna hozzá sokat az OA vállaláshoz, egy hivatkozásokkal bőven ellátott PDF az olvasói szokásoknak, és a technikai eszközöknek jobban megfelel.

11. A kiadvány tartalmának ismertetése (max. 2000 karakter):

A kiadvány szerzőgárdája a DE Történelmi Intézetének oktatóira épül, ahogy ezt eredetileg is terveztük: Takács Levente, Györkös Attila, Bárány Attila, Pósán László, Bartha Róbert. A kötet szerkesztője a nemzetközi kapcsolatokat intenzíven kutató, több külföldi konferencián is résztvevő Schrek Katalin egyetemi adjunktus volt. Ő készítette a bevezetőt szakaszt, mely egy áttekintő fejezetként a diplomáciával összefüggő fogalmak tisztázását vállalta, a külpolitikai folyamatokat irányító intézményes háttér és az államok közötti kapcsolattartást szabályozó nemzetközi jogi keretek bemutatását teszi meg és az alapfogalmak tisztázásán túl a fontosabb nemzetközi irodalmat ajánlja. Ezt követően négy nagyobb fejezetben tárgyalják a szerzők a nemzetközi kapcsolatok történetét:

1. Az államközi kapcsolattartás mintái a korai és az érett középkorban (3–15. század)
2. A nagyhatalmiság feltételei és a diplomácia megújulása 15-16. században
3. A modern diplomácia kialakulásának időszaka (17-19. század)

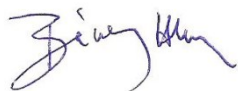
4. Nemzetközi kapcsolatok a 20. században

A kelet-római és bizánci, majd reneszánsz diplomácia formáinak bemutatását követően az európai nagyhatalmiság kérdéskörei kerülnek előtérbe: az udvarok közötti együttműködés és vetélkedés folyamatának, illetve a kapcsolattartás új módszerének megértése az aktuális európai konfliktusokon (itáliai háborúk, vallásháborúk, oszmán probléma) keresztül. A harmincéves háborút lezáró vesztfáliai békerendszert után a kapcsolattartás módjainak megváltozása, az erőegyensúlyi szisztéma kiépülése, majd pedig a francia forradalmi és a napóleoni háborúk utáni újjárendezés kerül a középpontba. Végül pedig a jegyzet utolsó szakaszában a 20. század által támasztott kihívások, a nemzetközi szervezetek létrejötte és a globalizálódó világ problémái kerülnek megtárgyalásra.

A kötet tartalmaz 6 saját szerkesztő angol nyelvű térképet, mely segít értelmezni és magyarázni a nemzetközi kapcsolatok rendszerét a tárgyalt korszakokban. A térképeket Szilágyi Zsolt készítette, a kötet függelékében találhatóak, az elektronikus változatban egy link segítségével az eredeti képfájlok is letölthetőek, szabadon használhatóak.

A kötet legvégén található a felhasznált képek listája, mely a pontos nyilvántartási számokat, őrzési helyeket is feltünteti, emellett a szerzői jogi licenszeket is rögzíti. Ezt követi egy mindenre kiterjedő harminc oldalas bibliográfia, mely további munkákat, sőt forrásokat ajánl korszakonként a téma iránt érdeklődőknek, s fontos megjegyezni, hogy elsősorban nem a magyar irodalomra épít, hanem igyekszik a nemzetközi szakirodalom legfontosabb darabjait citálni.

Kelt: Debrecen, 2024. július 12.

.....

Pályázó kutató aláírása (vagy fokozott biztonságú elektronikus aláírás és időbélyegző)